

44
5

تورک یوردی

ناشری : تورک یوردی

مدیری : آق چوره اوغلی یوسف

10
یل ۱۳۳۲ صائی ۴ ۲۱ نیشان ۱۳۳۲ ییل ۵ جلد ۱۰۸ صائی ۱۰۸

1916

ینه صغوق بر چلیک قدر اهمیتی اولمازدی .
 موغولک حصادندن هیچ تخم دیکمه ،
 چونکه موغولک اساسی ساخته در .

چوق شکرکه بابر موغول دکلدی ، دوغمه وبویومه حقیقی بر تورکندی .
 قیش کله دن ایشلرده حقیقی مشکلات باش کوستردی . اصلزاده کانک یاریسی حالا تحت طالب
 اولان جهانگیره طرفدار اولدقلرندن فرغانه اطرافنده محاربه دوام ایده یوردی . کندیسنی قیشک
 آندیجانه قسامق دشمنی خارجه کی کویلرده یغمايه حر براقق دیمکدی . بوندن دولای صرتلرک
 اتکنده بر نقطه انتخاب ایدرک اوردوسی ایله اورایه یرلشدی . هر حاله یبانی کیرپی لر ، کچی لر
 ویکلرله دولو بر آوری ایدی . کوچوک وادی ده انی طاوشانلر وقوشلرله دولو ایدی .
 بونلردن صیقلدینی وقت هر یرنکنندن داها چویک وسریع اولان تیلکی لر واردی . بابر بوراده
 قالدینی مدتیجه ایکی کونده بر آوه چیقار وپک سمیز اولان وادی قوشلرینی اوروردی . کوزینی ده آندیجانه
 اطرافنده دوشمنک حرکاتنه معطوف بولندیر یوردی . اندیجانه خانم ، اختیار احسان الدوله قادی
 قلیرینه دها یقین بر شیله بوتون محاربه ومحاربه قورقورلینی اونوتمش کورونیورلردی . بو دوغرو
 اولق ایچین فضله سعادتدی !

ایتمدی

یکی اولر

خسته باقیچیلر [۱] . — محاربه ایله پک صیتی بر مناسبتی اولان بو کتاب تام صبره سنده میدانه چیمه شد .
 جنک ایدرک قافلیسی آفیتان ارکک اولاد وطنک حیاتلرینی قورومق و آنلرک یارلرینی صارمق وظیفه سی طبیعتیه
 قادیلرله ترب ایتدیکی ایچون اولمالدرکه بو اثر بالخاصه خانم افندیلر ایچون یازیلشدر .
 بو کونه قدر خسته باقیچیلرک آتجق کولکی اوله رق ، هیجان وحسیات سائقه سیله اورتابه آتیلان ارباب حیثیتدن
 عبارت ایدی . حالبوکه بر محاربه ایچون عساکر نظامیه نه قدر لازمه ، خسته باقیچیلرکده بیلکی وکورکو صاحبی ،
 اطاعتی وانتظامپرور بر تشکیلات خاندان اولماسی او درجه ده لازمدر . ایشته بو خصوصی تأمین ایتک ایچون
 شهادتنامه لی خسته باقیچی خانلرک چوغا تیلیمسی بولنه کیریشلمشدی .

بو تشکیلاتی ایله میدانه کتیره دن هلال احمر مؤسسه سی زمانک آرز و پک مهم اولدینی نظر اعتباره آله رق
 غایت مجله بر اصول ایله بالکیز عمومی درسله خسته باقیچیلر حاضر یوردی . لاکن بو یولده اساسی بر معلومات
 ایدینک ایچون آله بر واسطه اولمادقدنصکره ، شفاهاً درس تقریر ایدن ذوات نه قدر مقتدر اولورسه اولسون
 ودرس دیگله جنک طلبه ده ایتدیکی قدر ذکی وحافظه لی اولسون ، مقصده تمامیه وصول غیر قابلدی . ایشته «هلال
 احمر جمعی» بو دفعه ، کندینک خلق ایتدیکی خسته باقیچیلرک اوردوسنه لازم ایکن بوکونه قدر موجود اولمایان شو
 مهم واسطه بی وجوده کتیره رک بیوک بر بوشلغی تولدیرمغه وفوق العاده اهمیتی بر آچینی قیامغه غیرت ایتدی .
 آرک هر ایکی قسمنده الک زیاده کوزه چاربان جهتی ، شیمیدی به قدر نشر اولنان جدی وفنی آرلرک ساده بر لسانه ،
 حقیقی تورکجه ایله یازیلش اوله سیدر . فن تشریحی قیسه ، آجیق وطانلی بر دیل ایله تعریف وتوصیف ایدن برنجی
 جلدده تشریح اصطلاحاتک همان هپسنگ تورکجه لری متین کتابده اساس اوله رق یازیلش وشیمیدی به قدر مستعمل

[۱] ایکی جلد : برنجی جلدک مؤلفی معلم دوقتور نورالدین بک ، ایکنجی جلدکی معلم دوقتور بسیم عمر پاشا ،
 طابع وناشری هلال احمر جمعی مرکز صومیس ، ۶۱۵ صحیفه ، ۴۴ لوحه و ۱۸۶ رسمی حاوی اولوب فیانی :
 ۴۰ غروشدر .

اولان فارسی و عربی کلمه‌لردن مرکب بر صیغه اوزون، قاریشیق و غریب ترکیب اضافیلر ایسه معترضه‌لر ایچروسته قیادیلشدیر. اساساً صووق اولان فن تشریحک بو کی یابانچی تعبیرله طولو اولماسی یا کولنه طلبه‌لری طرفندن بیله «کوچ درس» نامی آلدیغنی خاطرلادجه، خسته باقیجیلره مخصوص اوله‌رق ترتیب ایدیلن کتابک شوبله ساده بر لسانله یازلماسی بک بیوک بر منفعت و سهولت تأمین ایدم‌جکی امیدینی ورییور. هله ایکنجه جلدده لسانک ساده‌لکنه ویریلن اهمیت دها زیاده جالب دقتدر. دعوانک طوغریلمنه دلیل اولقی اوزره بر قاچ یرینی عیناً نقل ایتمکی دها مناسب بولیورم:

«خسته‌خانه - مکشیلرده صیق بر باصق و یوزولماز بر دوزن حکم سورر: هرشی بولنده و صیره‌سند بولنور. زمانی کلنجه یاییلر، هر کس کندی ایشی عقلنک ایدیک و کولنک ائی دیدیک بر یولده یاپار، بلکه ایلریده بتون بو ایشلرک یالکز باشه کورم‌جکینی، یوره‌کنه قارشو بر «صوغو» آلتنده بولنه‌جینی دوشونورک هر شیشی ائی اوکرنمکه چالیشیر. بیلکیزی نه قدر چوق اولورسه اولسون کورکوسی اولیان خسته باقیجیدن ائی ایش بکلنه‌سز. خسته باقیجیلغنی اوزون بر چومزلاک (ملازمت) ابله تماملامق کرکدر. تیار اشیاسنک تعقیمنده: «صیجاق ابله آرتمه‌ده یا آله‌وله وفرونه قویما کی «فرونه و یاخود قایناغا و باصق آلتنده بوغو فرونه سوقا کی» یاش» بر صیجاقلقدن استفاده اولنور.»

معلومات و استفاده جهتنجه «خسته باقیجلاق» بو یولده نشر اولنان اثرلرک برنجیسی دیکنده هیچ تردیدایمورم. کتابک برنجی قسمی آلتی - یدی جلدلک فن تشریحی ۱۷۵ صفحه‌لک کوچوک بر حجه موقیقله طولایله‌رق نه قدر بیوک سهولت و کافی درجه‌ده منفعت تأمین ایدم‌سه، ایکنجه قسمی دخی قطعاً فضله ایضاحات و لزوم‌سز بیاناته کیم‌مکسزین تجربه ابله قطعی لزومی آکلاشیلان معلوماتی حاویدر.

ایکنجه جلدک مقدمه‌سند ائی بر خسته باقیجی بک اوصافنه دائر صاییلان شرطلر مطلقاً شو صوک سنه‌لرده خسته باقیجی لر اوزرنده کورولن بکی تجربه‌لره استناداً یازیلش اولسه کرکدر. بری دیکرینی متعاقب ظهور ایدن بو صوک حرب هائله‌لرنده بیک درلو سنجیه و احوال روحیه صاحبی تجربه‌سز خسته باقیجیلره یانه یاقیله دوشوب قاتقان و هر چشید اویفونسلرقلری کوروب بکیرن بسم عمر پاشا حضرتلرینک بر بابا نصیحتی طرزنده قطعیه سولیدیک مهم و قیمتلی درس‌لری دقتله اوقومق یالکز طلبیه دکل هر کسه بک چوق فائده‌لر تأمین ایدم‌جکدر. کتاب هر بر مهم بحثه دائر بره‌ر درس شکلنده آیرلش و سؤاللر ترتیب اولنه‌رق تحصیل قولایلاشدیرلشدیر.

دنیاک آنجق اک مکمل خسته‌خانه‌لرنده بولونه‌یله‌جک عملیانه اسباب و ادواتی حقنده مفصل معلومات وریله‌رک رسملری و قوللعه اصوللری دخی بره‌ر، بره‌ر کوسترلشدیر. آسه‌سی و آنتی آسه‌سی به دائر بک مهم تفصیلاته برابر بونلرک یاره‌لرنه کوره تطبیق، اصول و قواعدی حقنده فوق‌العاده کوزل و مفید معلومات درمیان ایدلشدیر. هله تیار باقی ایچون قوللانیلان عملی اصوللرک اک اوقاقرینه قدر رسمیلره برابر مکمل ایضاحات وریلشدیر.

قیرمنزی و سیاه قان طمارلرندن و علی‌الموم وجودک اوزرنده کی بر یاره‌دن قان آقاسی کی حالر و قوعنده بونلرک طوردیرلماسی ایچون لازمکان و بالخاصه وجودک داخلنده قان بوشانغاسی کی کپزلی و فوطاک کشف و تشخیصه دائر علائم ابله او وقتلر یاییلماسی ایجاب ایدن صومی تدبیرلر، یالکز بر خسته باقیجی به دکل، هر کسه بر دو قوروموماتی ویرم‌جک درجه‌ده دکرلی بیلگی لدر.

ایکنجه جلدک محتویاته دائر اوزون اوزادی به سولیک فضل کورم‌رک، آنجق قیصه‌جه شونی دیه‌یایم: خسته باقیجیلغی سوم‌رک بو بولده وطنه اک مقدس بر خدمت ایتمک ایستین و بواستکند موقیت آرزو ایدن قالدین، ارکک بر خسته باقیجی مطلقاً بو اثری تمثیل ایدم‌جک صورتده اوقومالیدر. بویه بر سه‌وی و آرزو ابله آنجق شو مهم کتابی مکمل مطالعه ایدنلر، الله ایشدکاری بیلکیرینی قوی بر ایمانه تطبیقه چالیشیرسزلر، هیچ شه‌سز نتیجه‌ده تجربه‌سی آز بر دو قورودن دها مقتدر بر مسلک آدمی اوله‌رق یتیه‌جکدر. ایشته او زمان خسته‌خانه‌لر زنده چالیشم‌ده اولان جدی، وقور و انتظام‌پرور شوم‌سته‌رلرک برلرینی هب‌تورک خانلری اشغال ایدم‌یله‌جکدر. ذاتاً صاعلام بیایی، درین معلومات و آرزویه باغلی مساعی انسانلری جدی، و قارلی و انتظام‌پرور بر مسلک آدمی یاپار. بو قدر دکرلی بر اثری میداننه فویان «هلال احمر جمعیتی» شیمیدی به قدر بو کتابک چاپوق و فضله مقدارده صاتیلماسی یوانی مع‌التأسف تأمین ایدم‌مه‌مشدر. یالکز خسته باقیجیله دکل، هر کس ایچون بک مفید اولان بو

اثرک هر کتاب مغازه سناک بخره سنده کوزوکسی مطلقا لازم ایدی . « هلال احمر » منفعتنه اولدقدن سوکره ،
ظننه قایرسه ، هر کتابخانه بو خصوصده فخری خدمت ایتکی بیهله ایرکه مزدی . حالوکه ، شیمدیکی حرب زمانیه
طوغریدن طوغری به علاقه دار و وطنک غبور مدافعلری اولان آرسلان غارلرمزک حیاتلریله مناسبتلی اولان بو کتاب
آنحق هلال احمر مزیثاتی ساتیلان یرلرده کیزلنیش قالمشدر .

شونی ده اونونیمالم که ممالکتمزده کی مؤسسه لک اک فداکار و فعالی اولان هلال احمر مؤسسه انسانیته کارانه سینه
تسلیم اولنه حق جزئی بر مبالغه مقابل بویله بیوک و قیمتدار بر اثر آلمی پک کارلی بر حیتده بولمقی دیمکدر .

لیبب سلیم

وفیات

غولچ پاشانک وفاتی

تورک لر و مسلمانلر بویوک بردوستلری غائب ایتدیلر . آلمان قدر تورک اولان غولچ پاشا ،
غز ایداندنه ، عثمانلی غازیلری آره سنده ، اسلامک اک بویوک دوشمنی انگیزلره قارشى جنکاشیرکن
ابدیته کوچدی . ۷۳ یاشنده ، اوزون یوللری ، قیزغین چوللری کوزه آلدیرمق تا بغداده قدر
کیدوب ، آلتیجی اوردومزک امر و قومانداسی درعهده ایدن بو اختیار عثمانلی مشیرینک عزیم
و همتی ، بو کون منقبه لری افسانه وی بر کوزه لک و قهرمانلقه حافظه لریمزدده بیر ایدن کوبریلی
محمد و تریا کی حسن پاشالری خاطریمزه کتیر یور .

غولچ پاشا ، ۳۰ ییلدنبری عثمانلی اوردوسنک خواجه سی ایدی . دونک و بو کونک قوماندان
وضابطلری هپ اونک تلیذلریدر .

عثمانلی اوردوسنک معاصر بر اوردو حاله کیمه سنی ایسته یین سلطان محمود ، زماننک اک مکمل عسکرلری
ساییلان پروسیالیلره مراجعت ایتشدی . ۹۳ مغلوبیتنی متعاقب حفیدی ده عینی غنغنه نی تعقیبا
۷۰-۷۱ غالبرندن معلملر جلب ایتدیردی . ۱۸۸۳ سنه سنده کهلر پاشا ایله برابر استانبوله کلن
ارکان حربیه قائمقامی بارون فون درغولتس ، عثمانلی میرلوالفی رتبه سیله مؤسسات عسکریه نک
تنسیق و اصلاحنه مأمور ایدیلدی . کهلر پاشانک وفاتنده ارکان حربیه عمومیه ریاست ثانیه سی ده غولچ
پاشایه کچدی . اکتب حربیه نی وارکان حربیه صنفلری فرانسز اصولی بوش نظریاتجیاق وریا-
ضیاتجیلقدن قورتاروب تطبیقاته ، اراضی و حیاته چیقاران ، مکاتب عسکریه یه لازم درس کتابلری
حاضر لایان ، ارکان حرب هیأتی ، عثمانلی اوردوسی تشکیلات جدیده سنی تنظیم و تطبیق ایدن غولچ
پاشا ایله آلمان و تورک بر قاج معاونی اولمشدر . بوجهتله دیه بیلیر زکه تورک - یونان محاربه سنده
عثمانلیلرک غالب کله سنده ، و طرابلس حربی کچرکیمز باشلایان بالقان هیأت متفقه سنه قارشى
محاربه دن بر ایکی سنه سوکره دنیانک اوج اک بویوک دولتک صولتیرینه موفقیتله مقابله ایدن
عثمانلی اوردوسنک شرفلی وضعیتندو مرحوم غولچ پاشانک همتی بویوک بر عاملی تشکیل ایدر .
غولچ پاشا کرک عثمانلی کرک آلمان اوردولرنده مراتب عسکریه نک اک یوکسک درجه سنه ،
پروسیا فلا مارشاللقه و عثمانلی مشیرلکنه حقیه ارتقا ایتمشدر . اولوم اوکا ، بوتون حقیقی عسکرلرک